

20. *Sírok*

Vándál sírból vagy sírokból származnak a következő tárgyak: sarkantyú-pár, olló, lándzsák, bronz és agyagedény, vaslemeztöredékek.³⁰

21. *Szajla*

A *Tarna patak partján* 1963-ban későbronzkori urnatemető feltárása során szórványosan császárkori cserepek is előkerültek: grafitos perem- és seprűzött oldalrészek; szürke, téglavörös, korongolt töredékek; durva, S profilú házi kerámia maradványai.³¹ A leletek kora római kori településre mutatnak.

22. *Szilvásvár*

A *Sport-téren Salamon Á.* ásatott császárkori telepet, amelyet a késő keltakortól a IV. századig keltezett.³²

23. *Terpes*

A szécsényi múzeum sírleleteket őriz innen: kard, lándzsa, olló, nyílhegy, pajzsfogó, vascsipesz, kulcsok, csiholó acél.³³

24. *Visznek*

A *Kecskedombon* leletmentés során az avar temető nyugati — délnyugati szélén egy „rómaikori barbár urnafészek” maradványát találták.³⁴

Heves megyéből, ismeretlen lelőhelyről őriz az egri múzeum a következő tárgyakat: két bronz sarkantyú, bronz lószerszámtartozék.³⁵

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYE³⁶25. *Aggtelek*

A *Baradla-barlang bejárata előtt* 1967-ben Patay P. gyűjtött össze néhány rómaikori edénytöredéket³⁷: 1., Szürke, vastag, kihajló hombár-perem³⁸ (I. t. 1.). 2., Fényes, fekete, kihajló peremrész (I. t. 2.). 3., Barnás-szürke, benyomott és bekarcolt hullámvonalas díszű oldalrész kihajló peremmel és kiugró vállal (I. t. 3—5.). 4., Barna csupor egyenes szájú töredéke ujjbenyomásos szalagdísszel (I. t. 6.). 5., Szürke, vastag, háromszög átmetszetű füldarab (I. t. 7.). 6., Szürke, vastag oldaltöredék bekarcolt hullámvonallal (I. t. 8.). 7., Világosszürke, ovális metszetű fültöredék. 8., Fekete, domború vállrész. Lelt. sz: 67. 28. 1—8.

26. *Arka*

1959—60-ban *Salamon Á.* végzett II—III. századi telepen feltárást.³⁹

Saad A. gyűjtéseként került a miskolci Herman Ottó Múzeumba 1970-ben egy szürkés-barna, széles hombár-peremrész (I. t. 9.). Lelt. sz: 71. 27. 1.

27. *Bodrogkeresztúr*

A *bodrogkeresztúr—tokaji országút mentén* 1958-ban vízvezeték-fektetés munkálatai során keresztül vágták az 1920—24-ben *Hillebrandt J.* és *Bella L.* által kutatott rézkori temető területét. *Patay P.* a leletmentés során négy rézkori

sírt tárt fel, a vízvezeték-árokban pedig több őskori és római kori gödör látszott. Az árokból széles hombár-peremek, egyéb peremrészek és korongolt töredék kerültek ki.⁴⁰

A *Kutyasoron* 1951-ben, *Patay P.* újkőkori telepen végzett ásatást, ennek során római kori település leletei is felszínre kerültek. Az első ásónyomból korongolt sárga és szürke, kihajló perem, továbbá egy szürke, széles hombár-peremrész származik. Az I. a. felület második ásónyomából valók a következő leletek: 1., Téglavörös, korongolt, öblös hasú edény töredéke kihajló peremmel. A vállon bekarcolt vonalak és benyomott díszítés láthatók (II. t. 1.). 2., Szürke, korongolt peremrész, a perem alatt besimított hullámvonallal (II. t. 2.). 3., Szürke, korongolt korsó szájrésze füllel (II. t. 3.). 4., 2 db szürke, korongolt hombárperem, a perem alatt bekarcolt hullámvonalköteggel (II. t. 4.). 5., Téglavörös, korongolt, kihajló peremdarab. 6., Szürke, korongolt, vízszintesen bekarcolt vonalas oldalrészek. 7., Szürke, korongolt fenéktöredék. A „D” gödörből valók az alábbiak: 1., Szürke, korongolt, kihajló peremű oldalrész bordákkal és függőleges, vízszintes, hullámvonalas besimítással (II. t. 5.). 2., Szürke, korongolt oldalrész vízszintes peremmel, hálós besimítással (II. t. 6.). 3., Barna, durva oldalrész szabálytalan, vízszintes árkolással. A II. felület második ásónyomában egy bronz fibulát találtak. Aláhajtott lábú, a kengyele kissé kiszélesedő (II. t. 7.). A II. felületből származnak: 1., Barnás-szürke, durva csésze egy füllel. M: 3,1 cm, szá: 7 cm, fá: 4,4 cm. (II. t. 8.). 2., Fényesre simított felületű, szürke, csonkakúpos aljú edény töredékei (II. t. 9.). Lelt. sz: 58. 16. 5—17, 51—56, 106—107.

28. Boldogkőváralja

A *Fő utcában*, Szepesvári Ferenc házában hombárperemet találtak. Szürke, vastag, a perem alatt bekarcolt vonalköteggel (III. t. 1.). Lelt. sz: 63. 41. 1.

A *Tekeres-patak völgyében* 1963-ban gyűjtöttünk néhány edénytöredéket: 1., Szürke, vastag hombárperem, a perem alatt mélyen bekarcolt hullámvonallal (III. t. 2.). 2., Barna, vastag hombár-oldalrész mélyen bekarcolt hullámvonalköteggel (III. t. 3.). Ugyaninnen később még egy hombár-perem jutott a múzeumba. Szürke, vastag, a perem alatt bekarcolt hullámvonalköteg van (III. t. 4.). Lelt. sz: 63.40.1—2., 67.29.1.

29. Böcs

Külsőbőcsről *Párducz M.* közölt egy jól iszapolt agyagból készült, talpas poharat.⁴¹

30. Cserépfalu

Az *őregtorony* területéről 1956-ban került be a múzeumba egy szürke, duzzadt peremrész (III. t. 5.). Lelt. sz: 58.23.1.

31. Domaháza

A tiszafüredi múzeum őriz innen női sírhoz tartozó leleteket: 26 db borostyángyöngyöt, terra sigillata utánzatú edényt, továbbá más sírokból származó borostyángyöngyöt és több, provinciális jellegű edényt.⁴² A leletek késő római koriak.

32. *Fancsal*

1952-ben Pócsi István tanító — valószínűleg településről — gyűjtött össze néhány edénytöredéket. Az *ev. lelkész-ház kertjéből* való egy széles, szürke szalagfűl. A *Zsellérlegelőről* származnak a következők: szürke, behúzott tálperem, 2 db szürke, tagolt perem és szürke, lehajló peremrész. Lelt. sz.: 58.55.2., 58.59.4—6.

33. *Felsőzsolca*

A *Sajó-ártéren* levő homokbányában, a Csikó-tó mellett került elő 1932-ben egy csupor. Szürke, szivacsos anyagú, a kihajló perem alatt bekarcolt hullámvonalakkal (IV. t. 1.). Lelt. sz.: 53.1280.1.

A *tsz homokbányájából* Zsira Sándor ajándékaként jutott a miskolci múzeumba 1962-ben: 1., Tál. Sárgás-barna, szemcsés anyagú, pereme kihajló (IV. t. 2.). M: 11,4 cm, szá: 21,5 cm, fá: 8,6 cm. 2., Barnás-szürke, kihajló peremű oldalrész, bekarcolt vízszintes vonalak között benyomkodott fenyőág dísszel (IV. t. 3.). 3., Terra sigillata töredék, medaillonban harcos ábrázolásával (IV. t. 4.). I. u. 150—180 közé keltezhető.⁴³ Lelt. sz.: 63.42. 1—3.

34. *Garadna*

1959—60-ban *Salamon Á.* tárt fel császárkori településmaradványokat. *Török Gy.* a késő keltakortól keltezi.⁴⁴

35. *Gibárt*

A múlt században került elő egy vandál urnasír, amelynek anyaga a kassai Kelet-szlovákiai Múzeumban van. A következő tárgyakból áll: 2 sarkantyú, lándzsahegy, ezüsttel berakott lándzsahegy, nyílhegy, 7 kés, összehajtogatott kard, amely egy urnában volt, 2 csat, pajzsfogó.⁴⁵

Kalicz N. 1958. évi jelentése szerint Gibárttól északra, kb. 1 km-re, a *Hernád partszakadásában* római kori település nyomai látszottak.⁴⁶ 1961-ben *Salamon Á.* végzett itt feltárást.⁴⁷

36. *Hangony*

1963-ban a községtől keletre, az *Orvége dűlőben*, a Hangony patak északi partján levő, 5—8 m magas, kiemelkedő vonulaton homokbányászás során koravaskori, s e fölött római kori település leletei kerültek elő. A római kori telepjelenségek, gödrök egymástól nagy távolságra mutatkoztak, a település kb. 350 m hosszú és 80 m széles területen húzódott. A leleteket *Dobosy L.* ózdi iskolaigazgató gyűjtötte össze.⁴⁸ A római kori gödrökből az alábbi edénytöredékek származnak: vörös és fekete, durva, kihajló peremek, hullámvonalas oldalrészek; behúzott tálperemek; szürke, korongolt töredékek; fekete, finom anyagú oldalrészek, hosszú bütykötöredékek; ujjbenyomásos szalagdíszes cserép; barna oldalrész bepecsételt díszítéssel (IV. t. 5.); fekete, finom anyagú oldaltöredék függőlegesen bekarcolt vonalakkal és benyomott pontsorrall (IV. t. 6.). A leletek az ózdi múzeumban vannak.

37. *Hejce*

1969-ben a *Káposztás-kertben* telepről kerültek elő a következő cserepek: 1., Barna, durva, vastag oldalrész bekarcolt hullámvonalköteggel (IV. t. 7.). 2., Barna, durva oldalrész bekarcolt hullámvonallal és egy kerek ujjbenyomással. 3., Szürke oldaltöredék bekarcolt vízszintes, egyenes vonalakkal. 4., Szürke, korongolt, tagolt fenéktöredék. Lelt. sz.: 69.41.1—4.

38. *Hernádcéce*

A *Miszlónka-tetőn*, telepről, 1959-ben Megay G. gyűjtött össze néhány római kori cserepet: bekarcolt hullámvonalköteges oldalrészeket; korongolt, szürke, kihajló perem-, fül- és fenéktöredékeket. Lelt. sz.: 60.20.14—18.

39. *Hét*

Pogony-pusztán, az új településen a felszínen találták az alábbi leleteket: 1., Nyílhegy. Vas, háromélű. H: 7,7 cm (IV. t. 8.). 2., Szürke, vastag oldalrész bekarcolt egyenes és hullámvonalköteggel (IV. t. 9.). 3., Téglavörös, vastag hombár-oldalrész bekarcolt hullámvonalköteggel (IV. t. 10.). 4., Szürke, becsipkedett díszű oldaltöredék (IV. t. 11.). 5., Barnás-szürke oldalrész bekarcolt egyenes vonallal és fenyőág dísszel (IV. t. 12.). 6., Szürke és vörös oldalrész két bekarcolt egyenes vonallal. Lelt. sz.: 68.19.1—9.

40. *Hidasnémeti*

1969-ben került be a múzeumba innen néhány edénytöredék: 1., Szürke, vastag hombár-perem (V. t. 1.). 2., Szürke, korongolt tál egyenes oldalrésze duzzadt peremmel (V. t. 2.). 3., Barna, duzzadt, tagolt peremtöredék. 4., Szürke, korongolt, kihajló perem tagolt vállal. 5., Tálka behúzott peremrésze. Barna, belül sötétszürke. 6., Barna, gyűrűs aljrész. Lelt. sz.: 69.40.1—6.

41. *Jósvafő*

Szelce-pusztán, Izsó András földjén 1964-ben Nováki Gyula gyűjtött össze az újkőkori cserepek mellett valószínűleg telephez tartozó római koriakat is: szürke, kihajló peremrészeket és aljtöredékeket, szürke, korongolt, duzzadt peremrészt. Lelt. sz.: 65.36.3—7.

42. *Kistokaj*

A vasútállomás melletti *homokbányában*, a Gerenda nevű határ részben 1963-ban végzett leletmentés során több római kori gödröt bontottunk ki. A gödrök egymástól nagyobb távolságban szétszórva voltak, oválisak, 1,50—2 m átmérőjűek. Az előkerült leletanyag sajnos, a restaurálás során összekeveredett, így az alábbi gödrökhöz való tartozásuk bizonytalan. 1. gödör: mélysége 40 cm. Leletek: 1., Terra sigillata tál (V. t. 3.). *Gabler D.* meghatározása szerint Drag. 37 formájú, Rheinzabern-i és Antonius Pius — Marcus Aurelius korára tehető.⁴⁹ M: 8,2 cm, szá: 16,5 cm. 2., Terra sigillata töredék (V. t. 4.). Drag. 37 formájú tálból. 3., Terra sigillata töredék (V. t. 5.). Drag. 37 formájú tálból. Westerndorf-i, a III. sz. első harmadára tehető.⁵⁰ 4., Barna, egyenes peremrész és fenéktöredék. 2. gödör: mélysége 53 cm. 1., Téglavörös, korongolt oldalrész duzzadt

peremmel (VI. t. 1.). 2., Korongolt, téglavörös korsó nyakrésze (VI. t. 2.). 3., Szürke, kihajló peremű oldaltöredék, a vállon ujjbenyomásokkal (VI. t. 3.). 4., Szürke, korongolt, kihajló perem. 5., Vastag, szürke, egyenes peremrész és oldaltöredékek. 6., Barna, behúzott tálperem. 3. *gödör*: mélysége 40 cm. 1., Téglavörös, korongolt, duzzadt, profilált peremű oldalrész (VI. t. 4.). 2., Szürkés-barna, durva oldaltöredékek. 3., Barna, durva fültöredék. Kerek metszetű. 4., Orsógomb, csonkakúpalakú (VI. t. 6.). Átm: 4,8 cm. 4. *gödör*: mélysége 70 cm. 1., Behúzott peremű, szürkés-barna tál fele, oldalán két bütyökkel (VI. t. 5.). 2., Barnás-szürke, korongolt tál oldalrésze, erősen kihajló peremmel (VI. t. 7.). 3., Szürke oldaltöredék bekarcolt díszítéssel (VI. t. 8—9.). 4., Barnás-szürke, egyenes peremű oldalrészek bütyökkel és ujjbenyomásos díszítéssel (VII. t. 1.). 5., Fekete, vastag cserép bütyökkel (VII. t. 2.). 6., Szürke, egyenes perem és fenéktöredékek. 7., Fekete, korongolt, ívelt vállrész. 8., Fenőkö. H: 9,7 cm, m: 1,3 cm. (VII. t. 5.) 5. *gödör*: mélysége 85 cm. 1., Szürke kis bögre fele, vízszintesen elhelyezett kis füllel (VII. t. 3.). 2., 2 db szürke, korongolt oldalrész kihajló peremmel. 3., Barna, egyenes peremtöredék. 6. *gödör*: mélysége 65 cm. 1., Korongolt oldal- és peremrész (VII. t. 4.). 2., Sötét-szürke, ujjbenyomásos oldalrész (VII. t. 6.). 3., Szürke, seprűzött oldalrész. 4., Durva oldalrészek. 7. *gödör*: mélysége 95 cm. 1., Nagy fazék, barna. Pereme alatt ujjbenyomásos díszítés. M: 40 cm, szá: 27,5 cm, fá: 18,5 cm (VII. t. 7.). 2., Vörös-barna, korongolt tál fele (VII. t. 8.). 3., 2 db vörös, korongolt oldalrész fogaskerék-díszítéssel (VII. t. 9.). 4., Világosbarna, korongolt oldalrészek. 5., Szürkésbarna, vastag, durva oldalrészek. 8. *gödör*: mélysége 80 cm. 1., Grafitos, fésűs díszű töredékek (VIII. t. 1—2.). 2., Szürke, korongolt táltöredék, a vállon két bekarcolt vonallal (VIII. t. 3.). 3., Szürke, korongolt táltöredék (VIII. t. 4.). 4., Szürke, korongolt, kihajló peremrész (VIII. t. 5.). 5., Szürke, korongolt, kihajló tálperemek. 6., Durva oldaltöredékek. 9. *gödör*: mélysége 55 cm. Kövek, állatcsontok és durva, vastag edényoldalrészek voltak benne. A homokbánya területéről még a következő cserepeket gyűjtöttük össze: 1., Szürke, korongolt oldalrész körös és pontsoros bepecsételéssel (VIII. t. 6.). 2., Szürke, durva oldalrész bütyökkel (VIII. t. 7.). 3., Több kihajló és behúzott peremrész és oldaltöredékek.

A homokbánya déli részén honfoglaláskori temető leletmentése során gyűjtöttünk 1970-ben néhány római kori edénytöredéket: 1., Grafitos, duzzadt peremrész bevagdalt és fésűs díszű oldallal (IX. t. 1.). 2., 2. db szürke, korongolt táloldalrész (IX. t. 2.). 3., Szürke, korongolt oldalrész két lapos bordával díszítve (IX. t. 3.). 4., Szürke csupor oldalrésze kettős bütyökkel (IX. t. 4.). 5., Sárgás-barna, korongolt oldalrész vörösés-barna festett vonalakkal (IX. t. 6.). 6., Korongolt, kihajló peremek. 7., 2 db grafitos, duzzadt peremrész. 8., Terra sigillata töredék (IX. t. 5.). Drag. 37 formájú tál oldalrésze. Meghatározása: Rheinzabern, Mammilianus, 194—233 közé tehető.⁵¹ A kistokaji leletek lelt. sz: 65.20.1—67., 71.21.3—13., 71.32.1.

Kistokaj *határában*, a gázvezeték mentén gyűjtöttek és adtak át a múzeumnak néhány római kori cserepet: grafitos, duzzadt peremrész, kihajló peremű, durva oldalrészek. Lelt. sz: 69.43.1—4.

43. *Mád*

Az iskolaudvaron került elő egy hagymafejes bronz fibula, amelyet a Szerencsi Helytörténeti Múzeum őriz. Beütött és rovátkolt díszítés van rajta. H: 7,6 cm. (X. t. 1.).

44. *Miskolc*

A Bessenyei- és Vásárhelyi-út közötti területen, a *régi katonai gyakorló téren* egy kis kézzel formált, szürke, kihajló peremű csuport találtak, amelyben 115 különböző római pénz volt. *Leszih Andor* feljegyzése szerint a legkésőbbi érem kibocsátási éve: i. sz. 193. A régi katonai gyakorló térről Marjalaki Kiss Lajos gyűjtéseként is jutottak be a múzeumba — őskori tárgyakkal együtt — római kori leletek: 1., Szürke, kihajló peremű, ferdén árkolt csésze fele (X. t. 2.). Fá: kb. 5 cm. 2., Szürke hombárperem, a perem alatt hornyolásokkal (X. t. 3.). 3., Szürke, tagolt hombár-perem, a perem alatt bekarcolt hullámvonal-köteggel (X. t. 4.). Lelt. sz: 53.818.3., 53.1195.1—2.

A *Betonárugyárban*, a kazánház átépítésével kapcsolatos földmunkák során római kori telep maradványai kerültek felszínre. A 2,30 m mélyen levő paticsrétegben és fölötté is cserepeket és állatcsontokat találtunk. 1., Barnás-vörös, durva, talpas tálka alja. Talpátm: 7,5 cm. (X. t. 5.). 2., Barna, tagolt hombárperem (X. t. 6.). 3., Kézzel formált és korongolt oldalrészecskék. 4., 2 db világosbarna, korongolt, festett kis oldalrész fogaskerékdíszítéssel. Lelt. sz: 64.25.1—7.

Dudujkán, a Műszaki Egyetem mellett is kerültek elő római kori edénytöredékek: 1., Szürke, korongolt, egyenes oldalrész duzzadt peremmel (X. t. 7.). 2., Szürke oldalrész egyenes peremmel, benyomkodott bordával (X. t. 8.). 3., Grafitos oldalrész vízszintes bordával és fésűs díszítéssel. Lelt. sz: 63.28.2—5.

Hejőcsabán, a Cementgyárnál a Hejőparton is van császárkori telep.⁵²

A *Sötétkapu mellett Komáromy J.* ásatása során római kori település-maradványok is előkerültek. A leletek értékelését *Párducz M.* végezte el.⁵³ A telepet az i. sz. kezdetétől a II. sz. közepéig keltezte.

A Rákóczi u. 2. sz. alatt került elő 1957-ben néhány kerámiatöredék, amelyek a sötétkapui telepről származnak: 1., Szürke oldalrész egymást keresztező, bekarcolt vonalakkal (XI. t. 1.). 2., Barna hombárperem (XI. t. 2.). 3., Durva oldalrészecskék. Lelt.sz:65.4.1—7.

A *Szabadság-téren* 1962-ben végeztünk leletmentést, amelynek során I—II. századi telepnyomot találtunk.⁵⁴

A *Tiszai pályaudvaron* 1911-ben találtak egy kis bögrét. Szürke, finoman iszapolt agyagból készült, egy fülű (XI. t. 3.). M: 11,5 cm, szá: 8 cm, fá: 5 cm. Lelt. sz: 53.1145.1.

A *Fűtőház területéről* egy szürke, durva kis csupor származik (XI. t. 4.). M: 10,3 cm, szá: 9,3 cm, fá: 7,5 cm. Lelt. sz: 53.1284.1.

A *Rendező pályaudvaron* 1950-ben *Megay G.* gyűjtötte össze a következő római kori leleteket: 1., Rózsaszínű, korongolt tál darabjai. A fényes vörös bevonás foltokban maradt meg. Kör- és szívalakú bepecsételt díszítéssel (XI. t. 7.). 2., Sötétszürke, becsipkedett díszű edény oldalrészei (XI. t. 5.). 3., Barnás-szürke, durva, körömbenyomásos oldalrészecskék (XI. t. 6.). 4., Sötétszürke, korongolt, kihajló peremtöredék. 5., Barna, durva, kihajló peremű csupor

oldalrésze, a vállon bekarcolt hullámvonalakkal (XI. t. 8.). Lelt. sz.: 53.1183.1—2., 53.1184.1—5.

A *Sajó-parton*, a *Zsarnay-tagon* római kori telepet ásatott *Megay G.* 1934-ben. Tűzhelyben és körülötte találta a következő leleteket: 1. Szürke, korongolt, kihajló peremű edény harmada (XI. t. 9.). 2. Szürke, durva, kihajló peremű töredék, a vállon ujjbenyomással (XII. t. 1.). 3. Világosbarna, durva, kihajló peremű cserép, a vállon ferde bevágásokkal (XII. t. 2.). 4. Szürke, korongolt, kihajló peremű oldalrész, a perem alatt bordával (XII. t. 3.). 5. Szürke, durva, kihajló peremrészek és fenéktöredék. 6., Vörös, finom anyagú kis oldalrész két hornyolással. 7. Orsógomb. Csonkakúpalakú, szürke (XII. t. 4.). M: 3 cm, átm.: 3,6 cm. 8., Bronz karika. Ovális (XII. t. 5.). Átm.: 3 cm. 9. Ezüst fibula tűje (XII. t. 6.). H: 4,1 cm. A leletekkel együtt egy római ezüst pénz is előkerült, *Leszih A.* meghatározása szerint II. Claudius Gothicus (268—270) pénze. Lelt. sz.: 53.1193.1—11., 58.129.1—2.

A *Sajó mellett*, homokbányákban került elő 1911-ben két fibula: 1. Bronz, aláhajtott lábú. Lemezes kengyelén bevéssett cikk-cakk minta (XII. t. 7.). H: 5,6 cm. 2., Bronz, aláhajtott lábú (XII. t. 8.). H: 5,5 cm. Lelt. sz.: 53.1296.1—2.

A *Szirma határában* levő Ósenke pusztáról, a Sajó melletti Mester-féle kavicsbányából az 1940-es évek elején jutottak a múzeumba leletek: 1., Sötétszürke, árktolt, kihajló peremű oldalrész, a vállon két bekarcolt vonallal (XII. t. 9.). 2., Hombár-perem, tagolt (XII. t. 10.). Lelt. sz.: 53.617.1., 58.67.5.

A *Fáskert* területén az 1930-as évek elejétől 1948-ig kerültek elő leletek. Ezek nagy része temetőhöz tartozik, de a sok edénytöredék még telepre is enged következtetni. Először a sírleleteket közöljük. Előkerülési körülményeiket a leltárkönyvi bejegyzésekből ismerjük. *a) sír:* Mélysége: 60—70 cm. A váz fejjel „északnak nézett”. A lábak között kis bögre volt: sötétszürke, kihajló peremű. Hasa enyhén horpasztott (XIII. t. 1.). Fá.: 5 cm. A derék tájon vasfibulát találtak, h.: 4 cm. (XIII. t. 2.). *b) sír.* Mellékletek: 1., Bronz csat, tuskéje hiányzik. H.: 4,5 cm, sz.: 2,4 cm. (XIII. t. 3.). 2., Gyöngy. Szürke paszta, felülete feketés csillagokkal rajzolt (XIII. t. 4.). Átm.: 1,5 cm. 3., Gyöngy. Szürke paszta (XIII. t. 5.). 4., Vaskés. Egyélű. Hiányos (XIII. t. 6.). H.: 6,7 cm, sz.: 1,3 cm. 5., Lándzsa. Vas (XIII. t. 7.). H.: 27,5 cm. 6., Vas tárgy, gombalakú, töredékes. *c) sír.* A b) sírhoz közel került elő. Mélysége: 150 cm. A váz arccal kelet felé nézett. Mellékletek: 1., Fibula. A nyaknál találták. Ezüst. Kerek-metszetű kengyele rovátkolt. Tűje hiányzik (XIII. t. 8.). H.: 6,1 cm. 2., Fibula töredéke. Ezüst, lemezes. (XIII. t. 9.). H.: 6,2 cm. 3., Fibula töredéke. Ezüst, lemezes (XIII. t. 10.). H.: 5 cm. 4. Bronzlemez, kis lyukkal. 4 db, a „váz bal lábcsontjánál voltak”. (XIII. t. 11.) 5., 2. db karperec, a két karon voltak. Ezüstök, kerek-metszetűek, szélesedő végűek, díszítetlenek (XIII. t. 12—13.). 6., Gyöngyök: 1 db fehér kalcidon, lapított, átm.: 1,7 cm.; 1 db mész, hordóalakú, h.: 1,5 cm; 1 db fekete paszta, h.: 1,1 cm; 6 db piros paszta, h.: 0,6 cm (XIII. t. 14.). *d) sír.* A b) és c) sírhoz közel került elő. Mellékletek: 1., Vaskés. A derékon találtak. Nyele letört (XIII. t. 15.). H.: 14 cm. 2., Vas kard. A váz jobb oldalán volt. Kétélű (XIII. t. 16.). H.: 82,5 cm. 3. Csésze. Vöröses-barna, virágcserepalakú, durva szemcsés (XIII. t. 17.). M.: 9,2 cm, szá.: 13 cm, fá.: 5 cm. A lábfejek között került elő. Lelt. sz.: 53.1169.1., 53.1178.1., 53.1170.1—6., 53.1171.1—9., 53.1172.1—3.

Az alábbi tárgyak szintén sírokhoz tartozhattak: 1. Gyöngy. Mész. Átm.: 1,5 cm (XIII. t. 18.). 2. Gyöngy. Kék üveg. Átm.: 1,4 cm (XIII. t. 19.). 3. Fibula. Bronz (XIV. t. 1.). H.: 6,3 cm. 4. Vas kés. Egyélű (XIV. t. 2.). H.: 22,8 cm. 5. Vas kés. Egyélű (XIV. t. 6.). H.: 10,2 cm. 6. Vaskés. Egyélű (XIV. t. 7.). H.: 9,8 cm. 7. Orsógomb. Szürke, kettőscsonkakúpos (XIV. t. 3.). M.: 1,9 cm, átm.: 3,7 cm. 8. Orsógomb. Világosszürke, korongolt edény oldalából (XIV. t. 4.). 9. Orsógomb. Szürke, kettős csonkakúp alakú (XIV. t. 8.). M.: 1,6 cm, átm.: 2,5 cm. 10. Fenőkő. Barnásszürke (XIV. t. 5.). H.: 7 cm. 11. Fenőkő. Vörös (XIV. t. 9.). H.: 6,2 cm. 12. Fibula. Bronz. Aláhajtott lábú, kengyelén gyöngyszerűen tagolt bordával (XIV. t. 10.). H.: 5,5 cm. 13. Fibula. Bronz. Töredékes (XIV. t. 11.). H.: 3,5 cm. Szintén sírból származhat egy — 1948-ban vétel útján múzeumba jutott — nagy tál (XIV. t. 12.). Feketés-szürke. M.: 16 cm, szá.: 29,5 cm, fá.: 8 cm. E tárgyak lelt. sz.: 53.1173.1., 53.1174.1., 53.1175.1—2., 53.1176.1—4., 53.1177.1., 53.1179.14—17., 53.1180.1.

A Fáskertből több római pénz származik, nyilvánvalóan a temető sírjaiból kerültek elő a földmunkák során. Ezek többek között — *Leszih A.* meghatározása szerint — Gallienus, II. Claudius Gothicus, Diocletianus, I. Constantinus, I. Licinius, II. Constantius, I. Constans pénzei, tehát 254—361 között készültek.

A sírok előkerülésével egyidőben sok edénytöredéket is találtak, amelyek valószínűleg *település* maradványai: 1., Szürkés-vörös, korongolt, bordázott oldalrész (XIV. t. 13.). 2. Szürke hombár-peremek (XIV. t. 14—16.). 3. Sötétszürke, korongolt oldalrész bekarcolt vonalak között benyomkodott díszítéssel (XIV. t. 17.). 4. Szürke, korongolt oldaltöredék fogaskerek-díszítéssel (XIV. t. 18.). 5. 7 db szürke, tagolt hombár-perem (XV. t. 1., 6.). 6. Szürkés-barna, korongolt oldalrész benyomott kör- és ékalakú díszítéssel (XV. t. 2.). 7. Szürke oldalrész ovális benyomásokkal (XV. t. 3.). 8. 2 db barnás-szürke cserép ferde benyomásokkal (XV. t. 4.). 9. 2 db barna, durva, benyomkodott perem (XV. t. 5.). 10. Sötétszürke, durva perem ujjbenyomásos díszítéssel (XV. t. 7.). 11. Szürke, vastag aljrész, a fenék széle fölött benyomott négyszöges sor díszíti (XV. t. 8.). 12. Szürke, behúzott peremű, korongolt tál töredéke (XV. t. 9.). 13. Szürke, korongolt oldalrész bepecsételt díszítéssel (XV. t. 10.). 14. Fültöredék benyomkodott apró négyszögekből álló sorral díszítve (XV. t. 11.). 15. Szürke, korongolt aljrész koncentrikus árkolással (XV. t. 13.). 16. Szürke és vörös, korongolt oldalrészek. 17. Szürke, durva oldalrészek és kihajló peremek. 18. Orsógomb, bevágásokkal díszítve (XV. t. 12.). Átm.: 2,8 cm. Lelt. sz.: 53.1168.1—10., 53.1169.2—8., 53.1177.2., 53.1179.1—13., 58.67.1—8., 58.70.1—5.

Szirmán, a Sajó-parton, a *Sóskásnak* nevezett részen 1946—47-ben kerültek elő római kori edénytöredékek: 1. Szürke, korongolt, behúzott peremű táltöredék (XVI. t. 1.). 2. Szürke, csonkakúp alakú csésze töredéke (XVI. t. 2.). M.: 4,4 cm. 3., Szürke, durva oldalrész benyomott dísszel (XVI. t. 3.). 4. Barna oldaltöredék körömbenyomással (XVI. t. 4.). 5. Szürke, korongolt cserép nagy fogaskerek-díszítéssel (XVI. t. 5., 8.). 6. Vörös-barna hombár perem- és oldalrészei (XVI. t. 7.). 7. Szürke, korongolt, duzzadt perem (XVI. t. 9.). 8. Szürke oldalrész kihajló peremmel, vállán bekarcolt vonal alatt három kerek benyomással (XVI. t. 10.). 9. Feketés-szürke, kihajló perem tűzdelt dí-

szítéssel (XVI. t. 11.). 10. Feketés-szürke, benyomkodott-gödröcskés díszű oldalrész (XVI. t. 12.). 11. Szürkés-vörös oldalrész benyomkodott szalagdísszel (XVII. t. 1.). 12. Szürke, korongolt, vastag oldalrész bekarcolt egyenes és hullámvonalköteggel (XVII. t. 2.). 13. Szürkés-barna oldalrész körömcspéses szalagdísszel (XVII. t. 3.). 14. Szürke oldalrész vízszintesen betűzdelt díszítéssel (XVII. t. 4.). 15. Szürke, finom anyagú oldalrész bekarcolt hullámvonallal (XVII. t. 5.). 16. Szürke, széles hombár-perem (XVII. t. 6.). 17. Világos-barna, korongolt oldalrész benyomott díszítéssel (XVII. t. 7.). 18. Szürke, korongolt oldalrész, triskeles töredéke bepecsételt díszítéssel (XVII. t. 8.). 19. Barnás-szürke oldalrész benyomott, szögletes pontsorról (XVII. t. 9.). 20. Barna cserép bekarcolt rácsmintával (XVII. t. 10.). 21. Szürke, kihajló peremű töredék bekarcolt vonalkötegekkel (XVII. t. 11.). 22. Több korongolt és kézzel formált oldalrész és fenéktöredék. 23. Vaskés (XVI. t. 6.). H.: 7,7 cm. Lelt. sz.: 53.857.1., 53.1163.1—4., 53.1164.1—10., 53.1165.1., 53.1166.1—11., 53.1167.1—6., 53.1181.1—3., 58.68.3—5., 58.105.1—2.⁵⁵

45. Muhi

A *Kocsmadombon* 1929-ben bronz sarkantyút találtak (XVIII. t. 1.). A kúpos tüske tövéénél két bekarcolt vonal van. H.: 7,2 cm. Lelt. sz.: 53.1196.1. Ugyanakkor itt egy Traianus ezüst pénzt is találtak, majd az 1930-ban végzett ásatás során az őskori sírok között egy vandál urnasírt. Az apró pontbenyomásokkal képezett horogkeresztekkel és háromszögekkel díszített, talpas urnát kőlap fedte. Az urnában a hamvak között 3 orsógomb volt. A temetkezést *Leszih A.* közölte.⁵⁶

46. Ónod

1968-ban a *homokbányában* késő bronzkori telep leletmentése során római kori telepjelenségek és leletek is előkerültek. I. szelvény: 1., Szürke, korongolt, behúzott peremű táltöredék (XVIII. t. 2.). 2., Szürke, korongolt oldalrészek. 3. Fenőkódarab (XVIII. t. 3.). I. szelvény, 2. gödör, mélysége: 130 cm. Szürke, korongolt és barna, durva cserepek voltak benne.

A homokbánya oldalában is volt római kori gödör. Mélysége: 150 cm. Leletek: 1. Sötétszürke, ívelt nyakú, domború vállú bögre töredéke (XVIII. t. 4.). 2. Barnás-szürke, egyenes peremű oldalrész, a perem alatt bütyökkel (XVIII. t. 7.). 3. Szürke, korongolt oldalrészek és behúzott peremrész. 4., 2 db szürke, kettős csontakúpos orsógomb (XVIII. t. 5—6.). Átm.: 3,4 ill. 3,5 cm.

A homokbánya területén gyűjtött cserepek: 1., Szürke, szélesen kihajló peremtöredék (XVIII. t. 8.). 2., 4 db. szürke oldalrész ujjbenyomásos szalagdísszel (XVIII. t. 9.). 3., Szürke, vastag oldalrész bekarcolt hullámvonallal (XVIII. t. 10.). 4., 3. db szürke, vastag, durva, ujjbenyomásos oldaltöredék (XVIII. t. 11.). 5., Szürke oldalrészek. Lelt. sz.: 69.19.18—23., 46—48., 71—80., 69.21.1—8.

47. Ózd

A *Stadion* építésekor, a földmunkák során, 1951-ben őskori és császárkori leletek kerültek elő. *Párducz M.* és *Korek J.* leletmentésében feltárt római kori településmaradványok kora 250—350 közé tehető.⁵⁷

A megszűnt ózdi múzeumnak a miskolci múzeumba jutott régészeti anyagában van néhány — ózdi vagy Ózd környéki — római kori lelet is. Lelőhelyüket közelebből nem ismerjük. 1. Csupor. Szürke, durva anyagú (XVIII. t. 12.). M.: 9 cm, szá.: 11 cm, fá.: 5 cm. 2. Szürke, fényezett kis vállrész két ujjbenyomással (XVIII. t. 13.). 3. Csupor. Barnás-szürke (XVIII. t. 14.). M.: 8,8 cm, szá.: 10,8 cm, fá.: 6,5 cm. 4., Csupor. Szürke, korongolt (XIX. t. 1.). M.: 11 cm, szá.: 13 cm, fá.: 5,8 cm. 5. Barna, vastag oldalrész bekarcolt hullámvonalköteggel és beszúrt vonalakkal (XIX. t. 2.). 6., Szürke, kihajló peremű csuprok felső részei. 7. Szürke oldalrész ívelt, vízszintesen bordás vállal. Lelt. sz.: 68.6.10—17.

48. *Pányok*

1966-ban került be Pányokról a miskolci múzeumba néhány cserép, közelebbi lelőhelyüket nem ismerjük: 1. Barna, ívelt oldalrész, kihajló peremmel, a vállon bevagdalt bordával (XIX. t. 3.). 2. 2 db szürkés, durva, kihajló perem (XIX. t. 4.). 3. Szürke, kihajló perem- és oldalrész. 4. Barna fenéktöredékek. Lelt. sz.: 67.31.1—6.

49. *Putnok*

A *Sajó-parton*, a vasútállomással szemben, 1967-ben gyűjtöttünk néhány edénytöredéket: 1. Szürke, duzzadt perem (XIX. t. 5.). 2. Szürke oldalrész befésült egyenes és hullámvonalköteggel (XIX. t. 6.). 3. Barna, nagy oldalrész vízszintes, hosszúkás büttyökkel (XIX. t. 7.). Lelt. sz.: 67.32.1—4.

50. *Prügy*

Petrikovics László orvos gyűjtéseként őriz Prügyről a Szerencsi Helytörténeti Múzeum egy lemezes bronz fibulát (XIX. t. 8.). Hiányos. H.: 9 cm.

Párducz M. egy szürke, élesen hasasodó edényt közölt Prügyről.⁵⁸

51. *Sajókeresztúr*

A *Malomszeren* előkerült római kori leletek — több, bükki kultúrába tartozó cseréppel együtt — 1947-ben *Marjalaki Kiss L.* révén jutottak a múzeumba: 1. Fibula. Bronz, aláhajtott lábú (XX. t. 1.). Tüje hiányzik. H.: 6,5 cm. 2. Sötétszürke, korongolt, kihajló perem (XX. t. 2.). 3. Szürke, korongolt, duzzadt tálperem, a perem alatt fogaskerek-díszhez hasonló, enyhe bemélyítésekkel (XX. t. 3.). 4. Szürke oldalrész bekarcolt hullámvonalköteggel (XX. t. 4.). 5. Szürke, korongolt, bebökdösött díszű oldalrész (XX. t. 5.). 6. Szürke, kerek benyomásokkal díszített oldalrész (XX. t. 6.). 7. Szürke, korongolt edény kihajló peremrésze, amelyen belül bekarcolt hullámvonalköteg fut körbe, kívül egymást keresztező vonalakkal bevagdalt (XX. t. 7.). 8. Fényes, sötétszürke oldalrész apró ék alakú benyomásokból álló egyenes és ívelt mintával (XX. t. 8.). 9. Szürke oldalrész bekarcolt zeg-zug vonalak közt, ékalakú benyomásokkal díszítve (XX. t. 9.). 10. Szürkés-barna, becsipkedett-gödröcskés oldaltöredék (XX. t. 10.). 11. Szürke, korongolt, bekarcolt hullámvonalas oldalrészek. 12. Szürke, korongolt, kihajló peremrész. 13. Orsógomb fele. Csonkakúp alakú. Átm.: kb. 3,6 cm. Lelt. sz.: 53. 1182. 1—4.; 58. 69. 1—8.; 58. 106. 1—9.

Sajókeresztúr és Sajóecseg között, a Sajó kanyarulatában levő homokbányában 1952-ben *Risztics Emília* végzett leletmentést. Jelentése szerint⁵⁹ telepjelenségeket, gödröket talált. A leletek az újkőkorból, kora vaskorból és a római korból származnak. Római koriak: 1. Szürke, korongolt, széles peremű oldalrész, a perem alatt vízszintesen bekarcolt vonalakkal és ferde kis benyomásokkal (XX. t. 11.). 2. Szürke hombár-oldalrész széles peremmel, bekarcolt hullámvonalköteges díszítéssel (XX. t. 13.). 3. Szürke hombár-oldalrész széles peremmel, alatta mély cseppalakú benyomásokkal díszítve (XXI. t. 1.). 4. Sárga, kihajló peremű oldalrész, vállán egyenes vonalakba rendezett ékalakú benyomásokkal (XXI. t. 2.). 5. Barnás-szürke edény alsó fele. A vállán cikk-cakk vonalba rendezett ékalakú benyomásokkal díszített (XXI. t. 3.). Csonkakúp alakú tál töredékei. 7. Sárga és szürke, korongolt fenékrészek. 8. Vaseszköz, hiányos. H.: 26 cm (XX. t. 12.). Lelt. sz.: 58. 176. 18—26.

E lelőhelytől kb. 1—2 km távol, a községtől 1 km-re északra, a *Sajó mellett levő homokbányában* 1956-ban *Kazacsayné Gnandt Pálma* végzett leletmentést.⁶⁰ Szórvány-leletként több újkőkori, kora vaskori és római kori cserép került be ekkor innen a múzeumba. Az utóbbiak a következők: 1. Hombár-perem, tagolt (XXI. t. 4.). 2. Szürke, korongolt, duzzadt peremrész (XXI. t. 5.). 3. Duzzadt peremrész, a perem alatt bordával és függőleges fésüléssel (XXI. t. 6.). 4. Fésűs díszű oldalrész (XXI. t. 7.). 5. Kihajló peremű oldalrész, a vállon két bekarcolt vonallal (XXII. t. 1.). 6. Barna, kihajló peremű töredék, a vállon bekarcolt zeg-zug díszítéssel (XXII. t. 2.). 7. Szürke, durva, kihajló peremű töredék, a vállon ékalakú benyomások alatt bekarcolt zeg-zug vonal-díszítéssel (XXII. t. 3.). 8. Körömbenyomásos és benyomott fenyőág-mintás oldalrész (XXII. t. 4.). 9. Bekarcolt háló-mintás oldalrész (XXII. t. 5.). 10. Benyomott díszű oldalrész (XXII. t. 6.). 11. Vízszintes és ferde árkolással díszített töredék (XXII. t. 7.). 12. Bepecsételt díszű oldalrész (XXII. t. 8.). 13. Körömbenyomásos oldalrész (XXII. t. 9.). 14. Szürke, korongolt, bekarcolt hullámvonalkötegekkel díszített, kihajló peremű oldalrész (XXII. t. 10.). 15. 2 db grafitos cserép. 16. Korongolt és kézzel formált, kihajló peremrész. Lelt. sz.: 58. 177. 11—44.

Ugyaninnen, Novák B. gyűjtéseként került a Herman Ottó Múzeumba 1956-ban még néhány tárgy: 1. Egyik végén hegyes, a másikon köpús vastárgy. H.: 22,5 cm (XXII. t. 11.). 2. Szürke, tagolt hombár-perem (XXIII. t. 1.). 3. Szürke, korongolt, kihajló peremű oldalrész bekarcolt hullámvonalkötegekkel (XXIII. t. 2.). 4. Korongolt és kézzel formált, szürke oldalrész. Lelt. sz.: 58. 178. 1—6.⁶¹

52. *Sajónémeti*

Császárkori telepnyomok.⁶²

53. *Sárospatak*

Császárkori telepnyomok.⁶³

54. *Sátoraljaújhely környéke* (?).

Párducz M. három nagy, szürke, urnaalakú edényt közölt. Vállukon függőleges besimítás, illetőleg háló-minta, az egyiken még besimított ék alakú díszítés is van.⁶⁴

55. *Szerencs*

A Rákóczi-u.-ban kerültek elő az alábbi leletek: 1. Szürke, korongolt, széles peremű, bordás nyakrészek (XXIII. t. 3–4.). 2. Szürke, tagolt hombár-perem (XXIII. t. 5.). 3. Szürke, duzzadt peremű oldalrész bekarcolt hullámvonallal (XXIII. t. 6.). 4. Szürke, korongolt oldalrész 2 cm átmérőjű bepecsételt díszítéssel (XXIII. t. 7.). 5. Barna, bepecsételt díszű oldaltöredék (XXIII. t. 8.). A tárgyak a Szerencsi Helytörténeti Múzeumban vannak.

56. *Szirmabesenyő*

Az 1910-es években a *Berek* területén kerültek elő a következő tárgyak: 1. Barnás-szürke, durva, kihajló peremű oldalrész, a peremen és a vállán ujjbenyomásos díszítéssel (XXIII. t. 9.). 2. Barnás-szürke, durva, kihajló peremű oldalrész, a peremen és a vállán ferde bevágásokkal (XXIII. t. 10.). 3. Szürke, tagolt hombár-perem (XXIV. t. 1.). 4. Csont fésű töredéke három szegeccsel. Két lapból áll (XXIV. t. 2.). 5. Orsógomb. Vörös. Átm.: 3,3 cm (XXIV. t. 3.). Lelt. sz.: 53.1188.1–2., 53.1190.1., 53.1192.1., 58.144.1.

Szintén ekkor jutott a múzeumba, közelebbi lelőhely megjelölése nélkül, Szirmay Alfréd ajándékaként az alábbi néhány lelet: 1. Szürke, korongolt, horpasztott oldalú pohár töredéke (XXIV. t. 4.). Fá.: 3 cm. 2. Csont fésű. Két lapból áll, fogai hiányoznak. Hat szeghely van rajta. H.: 10 cm (XXIV. t. 5.). 3. Csont fésű. Két lapból áll, amelyeket hat szeg tartott össze. Vésett, apró háromszögekből álló díszítés keretezi (XXIV. t. 6.). H.: 9 cm.⁶⁵ Lelt. sz.: 53.1161.1., 53.1189.1., 53.1191.1.

Szirmabesenyőről valók még a következő tárgyak: 1. Hombár. Világosszürke, durva. Pereme ferdén lesimított, vállán bevagdalt borda fut körbe (XXIV. t. 7.). M.: 71 cm, szá.: 41 cm. 2. Fibula. Bronz horgonyfibula (XXIV. t. 8.). H.: 4,7 cm. 3. Gyöngyök: 2 db hatszögletűre csiszolt, barna üveg, a többi piros, zöld, fehér paszta (XXIV. t. 10.). Lelt. sz.: 53.1308.1., 53.1324.1., 62.78.1.

1955-ben *homokbányában* találtak egy ezüst csatot. Ovális, szögletes metsetű karikája, négyszögletes lemeze van (XXIV. t. 9.). H.: 6 cm. Lelt. sz.: 58.15.1.

1967-ben terepbejárás során a *Sajó partszakadásában*, a Sajó bal partján, a falu mellett gyűjtöttünk össze néhány cserepet 40–75 cm mély, római kori gödörből. Többek között szürke, kihajló peremű oldalrészt és szürke, ujjbenyomásos kis oldaltöredéket. Lelt. sz.: 68.18.1–8.⁶⁶

57. *Tarcal*

1954-ben a *Fő utcán*, a kőbányához tartozó emeletes épület szennyvíztároló medencéjének földmunkálatai idején Horusitzky Zoltán végzett leletmentést, amelynek során bronz-, római- és középkori edénytöredékek kerültek elő. Római koriak: 1. Tál. Szürke, korongolt, kis talpon áll (XXV. t. 1.). M.: 9,2 cm, szá.: 8 cm. 2. Szürke, korongolt, tagolt oldalrész (XXV. t. 2.). 3. Szürke, korongolt, vízszintes-függőleges besímitással díszített oldalrész (XXV. t. 3.). 4. Szürke, korongolt, tagolt fenékrész. Lelt. sz.: 58.11.1–4.

58. *Tiszaladány*

Római kori telepnyomok.⁶⁷

59. *Tiszaaluc*

1932-ben dr. Bender Béla ajándékozta a miskolci múzeumnak a következő tárgyakat: 1. Fibula. Bronz, rombusz alakú. A közepén levő kis dudort három borda keresztezi, amelyek közül a középső rovátkolt. Sarkain piros üvegpaszta van. Tűrésze hiányzik. Mérete: 2,7 cm × 2,3 cm (XXV. t. 5.). 2. 2 db borostyán gyöngy. Laposak, kard-gyöngyök voltak (XXV. t. 6—7.). Átm.: 3,9, illetőleg 3,3 cm. Lelt. sz.: 53.1186.1—3.

A *Dankadomb* a lelőhelye egy szürke, széles hombár-peremnek. A perem alatt bekarcolt hullámvonalköteg van (XXV. t. 4.). Lelt. sz.: 53.1187.1.

60. *Tokaj*

Pap Miklós gyűjtéséből, Tokajról vagy környékéről származnak a következő tárgyak: 1. 2 db szürke hombár-perem, a perem alatt bekarcolt hullámvonalköteggel (XXV. t. 8.). 2. Tál. Szürke, virágcserep alakú, kis talpon áll. Pereme ferdén lesimított. M.: 8,5 cm, szá.: 12 cm, fá.: 4,3 cm (XXV. t. 9.). 3. Tál. Szürke, korongolt, virágcserep alakú. Pereme ferdén lesimított. M.: 11,8 cm, fá.: 5,7 cm (XXV. t. 10.). 4. Tál. Barnás-szürke, virágcserep alakú. Pereme ferdén lesimított. M.: 12 cm, fá.: 5 cm (XXV. t. 11.). 5. Csupor. Szürke, kihajló peremű. M.: 9,8 cm, szá.: 13,2 cm, fá.: 7,2 cm (XXV. t. 12.). 6. Csupor. Szürke, korongolt, vállán borda fut körbe. M.: 10,7 cm, szá.: 6,5 cm, fá.: 6 cm (XXV. t. 13.). 7. Csupor. Kihajló peremű. M.: 7,6 cm, szá.: 4,7 cm, fá.: 3,8 cm (XXV. t. 14.). 8. Szürkés-barna, kihajló perem bekarcolt hullámvonallal. 9. Barna oldalrészek bekarcolt hullámvonalkötegekkel. Lelt. sz.: 68.7.132—140.

61. *Uppony*

Császárkori telepnyomok.⁶⁸

62. *Zalkod*

A *Jakab-dombon* 1965-ben végzett telepfeltárást *Salamon Á.* A telepet a III. század végétől az V. századig keltezi.⁶⁹

Borsod megyéből, ismeretlen lelőhelyről származnak az alábbiak: 1. Sötétszürke, korongolt, horpasztott edénytöredék hullámos, galléros peremmel (XXV. t. 15.). 2. Fibula. Bronz. H.: 4,5 cm (XXV. t. 16.). Lelt. sz.: 53.1194.1., 58.190.1.

II.

Az ismertetett Borsod megyei lelőhelyekről származó emléktárgyak felöleli az i. sz. I—IV. században Észak-Magyarország nagyobbik részét benépesítő lakosság kerámiaművességének és más használati tárgyainak lényegesebb formakészletét. Ezt a következőkben típusok szerint tárgyaljuk.